

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angst", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angst*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 186. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091295232/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angst

- nis... : en af Gud skænket, overnaturlig og vidunderlig gave. S.K. har dette udtryk fra Thomas Aquinas, jf. *Pap. II C. 34* (t. XIII), s. 134. - *den føderale Dogmatik*: en dogmatisk retning, der opstod i Holland midt i det 17. årh. Den inddelte dogmatikken i en dobbelt pagt: gerningernes pagt (uskuldighedsstanden) og nådens pagt (efter syndefaldet). Den første pagt sluttede Adams som repræsentant for hele menneskeslægten.
- 27 *primitiv*: oprindelige. - *plus quam perfectum*: mere end forbigående (grammatisk betegnelse for fortid) - *symbolisk Skrift*: bekendelseskrift - *De Schmalkaldiske Artikler*... III, 1,3; arvesynden er en så dyb og afskyelig forfærdelse af naturen, at den ikke kan fattes af noget menneskes fornuft, men må erkendes og tros ud fra Skriftens åbenbaring - *hamanena protopatorikon*: ordret: den første faders synd. - *Vitium originis*: ordret: oprindelsens synd. Tertullian, *De animi* 41 - *Pecatum originale*... : den oprindelige synd (fordi den overleveres fra oprindelsen af). - *peccatum originis og originium*: den forårsagende og forårsagede (arve)synd, det vil henholdsvis sige arvesynden som bevirkende aktuelle synder og som det syndige anlæg, der har sin oprindelse uden for mennesket, se Schleiermacher, *Der christliche Glaube*, I, § 71 - *arentia imaginis*... : undværen af Guds billede, tab af den oprindelige retfærdighed. Det er ikke rigtigt, at protestantismen forkaster disse bestemmelser - *poena contumacientiam*... : straf (modstanderne påstår, at begærligheden er en straf, ikke en synd...), *Apologia Augustanae Confessionis*, II, 38. Heller ikke dette forkastes, se II, 47.
- 28 *nitium*... : last, synd, skyld, brode. Dette «Chmax» er sammensat af S.K. - *nunc quoque*... : også nu bringende Guds vrede over dem, der har syndet efter Adams eksempel. Den således modsigende Tanke består i, at arvesynden hermed er ophævet. Citatet er ikke eftervist - *quo fit*... : hvorfra følger, at vi alle på grund af Adams og Evas ulovlighed er forbandte for Gud. *Formula Concordiae*, II, 1,9, jf. til det følgende 8 - *draconiske*: Den athenske lovgiver Drakons love skal have fastsat dødsstraf for næsten alle forbrydelser og derfor snart være blevet afskaffet.
- 29 *pelagianske, socinianske*: Pelagianerne nægtede arvesynden og mente, at ethvert menneske findes ligesom Adam var for syndefaldet. Socinianerne forkastede ligeledes den traditionelle lære om arvesynden. - *caput generis*... : menneskeslægtens hoved efter naturen; den af hvis sæd den er kommet; den der har sluttet den første pagt med Gud. De to første betegnelser er almindelige i ældre luthersk dogmatik, den sidste tilhører den føderale dogmatik, jf. note til s. 26.
- 30 *Retzeits*: fortids. - *Eichenmayer*: K.A.E., ty filosof, 1768-1852 - *Hegel*... *Springer*... *Logiken*: For H. var springer til en ny kvalitet blot et andet udtryk for resultatet af den logisk nødvendige overgang, der foreløber gradvis og kvantitativt, mens springer for S.K. betød overgangen til noget absolut nyt, der ikke kan forklares ud fra det forudgående. Karakteristik er det, at H. i sin *Logik* beskriver overgangen til synd således: her findes der selve Overgang des Quantitativen ins Qualitative statt; und